

Åtgärdsredovisning – Magisterprogram i opera, inriktning repetitör

Åtgärdsredovisningen ska vara inkommen till Nämnden för utbildning och forskning senast 2026-05-20

Datum för fastställande av åtgärdsredovisning: 2026-05-20

Ämneschef: Christine Morgan

Student-/doktorandmedverkan har skett på följande sätt: Eftersom programmet inte har haft någon student registrerad under detta läsår kontaktades en alumn som har läst ett utkast till åtgärdsredovisning och kommit med skriftliga synpunkter, därefter har ett muntligt uppföljande samtal genomförts.

Kontaktperson/-er: Martin Hellström, lektor i musikalisk gestaltning, programansvarig.

Syfte och instruktioner

Utvärderingar är en del av Stockholms konstnärliga högskolas (SKH) kvalitetssystem. Kvalitetssystemet består av olika strukturerade insamlingsaktiviteter som ska säkra och utveckla kvaliteten av högskolans utbildning och forskning, där utvärderingar är en av aktiviteterna.

Syftet med utvärderingarna är att generera regelbunden och systematisk kunskap vilken behövs för att säkerställa och utveckla kvaliteten på högskolans utbildningar.

Utbildningsutvärderingarna ska vara kvalitetsdrivande, genom utvärderingarna ska styrkor lyftas fram och utvecklingsområden identifieras och åtgärdas. Utbildning och forskning ska utvärderas i en sexårscykel.

En utvärdering består av fyra steg: Uppstart, självvärdering, extern granskning och åtgärder.

Det sista steget i utvärderingsprocessen är omhändertagande av de rekommendationer som bedömargruppen vid den externa granskningen har fört fram.

Nämnden för utbildning och forskning (NUF) ska, i samråd med berörd ämneschef och berörd programansvarig, besluta om vilka åtgärder som ska vidtas utifrån bedömargruppens rekommendationer i syfte att utveckla utbildningen. NUF ska även besluta om när åtgärderna ska vara genomförda.

Mall för åtgärdsredovisning hör till riktlinjerna för utvärderingen och är obligatorisk att använda.

Student-/doktorandrepresentanter ska erbjudas plats i arbetet med åtgärdsredovisningen, till exempel att ingå i en arbetsgrupp eller genom att ges möjlighet att läsa utkast till åtgärdsredovisning och komma med synpunkter.

Ämneschef för forskning ska fastställa åtgärdsredovisningen och lämna in den NUF inom angiven tid.

NUF beslutar om att godkänna åtgärdsredovisningen.

Åtgärd 1

- **utveckla samarbete med alumner för att öka repetitörstudentens referensramar inom arbetslivet**

Redogör nedan för vilka åtgärder som har vidtagits och hur de förhåller sig till NUF:s beslut och till bedömrappportens rekommendationer.

Eftersom den nuvarande magisterutbildningen endast har genomförts tre läsår, måste alumner i detta sammanhang ses som även inkluderande alumner från de tidigare tvååriga högskoleexamen- och mastersprogrammen, som gavs 1989–2007 och 2007–2015. Det ekonomiska utrymmet i nuläget vid ämnesenheten är tyvärr ansträngt, vilket gör att samarbeten och kompetens för seminarier/gästlärare som kräver långa resor inte är realistiska, och kontakter behöver sökas i närområdet. Med det i åtanke bedömer vi möjligheterna att skapa samarbeten med alumner enligt följande:

I Stockholm finns Kungliga Operan som en stor arbetsplats med ett antal alumner som heltids- och ibland korttidsanställda. Eftersom vi redan har ett samarbete med auskultation (se självvärderingen) så ser vi det som naturligt att utveckla det samarbetet, med ambitionen att inkludera även seminarier om arbetslivsorientering.

I Stockholm finns också Folkoperan, de har endast repetitörer anställda på produktionsbasis. Vi undersöker möjligheterna att lägga till studiebesök/auskultation under pågående produktion.

För kontakt med alumner som arbetar vid andra orter i landet eller utomlands är online-seminarier kring arbetslivsorientering det mest genomförbara alternativet. Vi avser genomföra seminarier med inbjudna alumni (med en blandning av alumni från den nuvarande magisterutbildningen och från tidigare program) kring frågor kring yrkeslivsorientering.

Regelrätt praktik kan vi inte garantera, men det är förhoppningen att fördjupade relationer med operahuset kan ge tillfällen till praktik i större eller mindre utsträckning, som om de sammanfaller med kursmoment på vårterminen kan valideras.

På längre sikt är det angeläget att göra de yrkesorienterande inslagen i utbildningen tydligare till form och innehåll genom att göra dem till en delkurs.

Kandidatprogram i sång innehåller en delkurs i artistiskt entreprenörskap under termin sex. Att delvis samförlägga undervisning och seminarier med den delkursen och bygga på med några tillfällen med innehåll specifikt för repetitörsyrket skulle ge studenterna tillfälle till reflektion om likheter och skillnader mellan sångares och repetitörers arbetsliv.

Åtgärd 2

- **göra en ny inventering av möjlig kurslitteratur och, utifrån resultatet, göra en översyn av läromedelslistorna i kursplanerna**

Redogör nedan för vilka åtgärder som har vidtagits och hur de förhåller sig till NUF:s beslut och till bedömrapportens rekommendationer.

Programansvarig har inventerat möjliga läromedel med hjälp av personal på biblioteket vid SKH. Den inventeringen visade, liksom tidigare ansträngningar har gjort, att litteraturen om själva repetitörsyrket är mycket begränsad. Den musik studenten arbetar med i samarbete med sångstudenterna kommer alltid att vara de överlägset viktigaste läromedlen under utbildningen. Inventeringarna gett resultat i form av tre tillägg till litteraturlistan:

- en bok om olika former av kollaborativt pianospel, av den amerikanske pianisten och läraren Martin Katz, som ger ett mer nyanserat underlag för reflektion om själva coachingen och det musikaliska samarbetet med sångaren.
- ett masterarbete om relationen repetitör-dirigent av Martin Virin, repetitör vid Kungliga Operan, skriven under dennes dirigentstudier. Det finns mycket lite litteratur om arbetsrelationen repetitör-dirigent, så en text skriven av en person med hög kompetens i båda disciplinerna ger god förutsättning för kvalitativ reflektion.
- texter ur en handfull referensverk om sångrösten och sångteknik ur referensverk, i dialog med sånglärarna vid ämnesenheten, för att ge referensmaterial till de praktiska momenten om sångrösten och sångteknik. Här tillkommer också stilistisk referenslitteratur.

Dessutom har litteraturlistan för den forskningsförberedande delkursen uppdaterats, i linje med att den uppdaterats för motsvarande kurs på magisterprogram i opera, inriktning sång, vilken den samläses med.

På lite längre sikt strävar vi också efter att utveckla repetitörsstudenternas undervisning i fonetik och lyrisk diktion på de stora sångspråken. Språk och lyrisk diktion är ett område som är mycket viktigt för repetitörens kompetens, samtidigt som mängden språkundervisning som hinns med under en ettårig magisterutbildning är begränsad. I samband med pensionsavgångar vid enheten för opera har vi inte längre kvar vår lärare i italiensk lyrisk diktion. Den kompetensen kommer på grund av ekonomiska skäl inte att kunna ersättas, något som är beklagligt för kvaliteten både på sångprogrammen och på magisterprogrammet för repetitörer. Personalen vid enheten kommer att utveckla nya former av undervisning i lyrisk diktion med mer fokus, ett arbete som redan påbörjats genom att en kollega använder online-kurser för grundkursen i tysk lyrisk diktion. Repetitörsmagisterprogrammet kommer att uppdateras varefter de nya språkkurserna införs.

Åtgärd 3

- **diskutera, utveckla och uppdatera kursplanerna inom programmet i beredningsgruppen på ämnesenheten utifrån eventuella konsekvenser som uppstår i samband med att kurserna inom Kandidatprogram i operasång utvecklas och uppdateras**

Redogör nedan för vilka åtgärder som har vidtagits och hur de förhåller sig till NUF:s beslut och till bedömrapporten rekommendationer.

Kandidatprogrammet i sång har utvecklats med reviderade kursplaner det senaste året, men hittills har inga förändringar gett resultat som kullkastar moment eller delkurser i repetitörsprogrammet. Under de närmaste åren kommer programmet utvecklas vidare, eventuellt med ett byte av huvudspråk från svenska till engelska. Det kommer att få konsekvenser för behörighet och utbildningsplan som kommer att påverka repetitörsprogrammet. Beredningsgruppen och kollegiet på ämnesenheten kommer att i arbetet med programutvecklingen arbeta med de båda programmen parallellt.